

سراط استراك :
سنه لکي ۲۰، آلتی آیلنی
۲۰ غردشدر

ممالک انجنيه ایچون :
سنه لکي ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقتدر، اعلانات ایچون
اداره مأموری محمدزهی بکه مراجعت ایدیلیر .

۲۶ کانون ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۱۳ کانون ثانی ۱۳۲۶

صاحب امتیازی :
شهینذر زاده قلبلی
احمد صلمی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتیلیدر .
استخسی هر یرده یکرمی پاره در .

۲۵ محرم الحرام ۱۳۲۸
۵

تشویق ایدرم امیدیاہ متسلی اولمقدم باقی اختراعات
بیجا قضای اورمان مفتی
محمد امین

حکمت

ادرم روحی نک شخصندہ تیزز ایدیلن فدا کارلق
وطنپرور لکدر . همت عالیکنزہ تشکر لر ایدرز .

ملت جاریہ سی « فطنت خانم »

سوکیلی قیزمنک فدا کارلندن متأثر اولان محترم دیرملی
قادر دیشلرمز ، دونماز ایچون بروجه آتی [۳۹۵]
غروش اهدا ایتمیشلردر . مروتلرنی حبیب مروتمندان
اولان حضرت حق تقدیر بویورسون .

پاره غروش

۳۰	۸۹	دیردارالمعلمین مدیری صالح اقدی
۳۰	۵۴	معلم اولی سنان اقدی
۱۰	۳	طلبہ سندن سلیمان
۳۰	۵	مدرسیندن حافظ حسنی اقدی
۳۰	۳۷	تجاردن مصطفی اقا
۳۰	۲۶	یشار اقدی
۳۰	۱۴	مالک اقا
۳۰	۲۴	بلدیہ اجزاخانہ سی صاحبی اسماعیل اقا
۳۰	۱۹	وہی اقدی
۳۰	۳۳	دیرہ فرقه سی ارکان حربہ ملحق الای کابی علی بنی اقدی
۳۰	۳۹	دیرہ فرقه سی ارکان حربہ ملحق ملازم اول خلیل اقدی
۳۰	۲۶	بلدیہ کابی محمود اقدی
۰۰	۱۸	ایکی ضابطہ طرفندن
۲۰	۳۹۵	

۲۰ قرق کلیسادہ حیتمند ہارون اقدی

صمیمی محاورہ

استانبول دہ تحصیل دہ اولان قریملی طلبہ آرقداشلرم

ای نیوک کچوک طلبہ آرقداشلرم !

سرلرک صاف و پاک قلبلریکزمہ مراجعت ایدیورم ،
ودیورمکہ جملہ کزہ معلوم اولدینی وجہلہ قریم دہ
طلبہ لرک (دروزاجیتی) نامندہ برجیتلری بوندن
برعصر مقدم دخی موجود اولدینی کچی الان دخی
کافی السابق اجرا ایدلمکدہدر . غیر منتظم آدنا بردو کون
شکلی ، آلیور جمعیت اجرا ایدلدیکی کون اطراف اربعمہدن
برطاقم ملت جمیع اولیور . مثلاً قریم وازی ییک
ایچمک . کورشمک ، قوشوچایمق . دہا بلیم نہدرلو
بدعت آدلری اولیور . مالایینی وییوودہ یرہ برطاقم
پارہ لر اصراف ایدیلوب کیدیور . صاحب جمعیت ایسہ
مذکور کوندہ اکال تحصیل ایتش اولتویور . حلبوکہ
طلبہ لرک جاہل و نادان قالسنہ کوزل سیب اولیور .
ہیات ہیچ برطلبہ طرفندن حقیقت میدانہ چیقارلایور .
لکن مذکور جمعیت احوال زمانہ موافق اولوب
اولمادیغنی ، کرک ملتہ و کرک طلبہ بوندن قائدہ
کلیہ جکی میدانہ قویان فرد واحد کورلمہ یور . حالوکہ
بونک عکسی اولہرق استانبول دہ تحصیل دہ اولان بعض
رفیقارمدن خصوصی اولہرق آلدیغم مکتوبلر دہ منفعت
شخصیہ سینی کوزدہدزک کندیلرینہ . اسابت ایتدیم کہ
چالیشدقلری معلوم اولمقدہدر . ای مسلکداشلرم اولان
کلکنز ال برلکیلہ اتحاد اتفاق ایدوب اقتضاء زمانہ
موافق بر صورتہ جمعیت سینی اصلاحنہ تثبت ایدلم ،
سوکرہ صاحب جمعیت اولہلم ، مادامکہ جملہ من بروطنک
اولادیکز وطن ایچون چالیشمق جملہ مزایچون لازمدر ،
دوشونکز عز زلردوشونک برطرفندن حکومتک ظلمی
دیگر طرفندن اومموصوم طلبہ لرک جہالتی وطنی قابلامادہ

ایکن آرقق منفعت شخصیہ منی بر طرف ایدلم
اولانالم بصیرت کوزومنی آچہلمدہ اتحاد و اتفاق ایدلم
تہادیل زمانلری منی بالکز عشر . ذکاتہ ، صدقہ ، جمع
یتک ایلہ اکثفا ایتمہ یلم بزده جمعیت منی نورلاندالم
آخر ملتک طلبہ لرندن عبرت آلم ، اک اولمادیغنی تقدیر دہ
استانبول طلبہ جمعیتندن بر شعبہ سینی قریم دہ دخی بولندرمایہ
سی وغیرت ایدلم و قودودن فعلہ چیقارمایہ تثبت ایدلم
وامیدوارمکہ طلبہ آرقداشلرم دہ اجتناب ایتمزلروہم دہ
بو خصوصہ استانبول جمعیتی نظر دقتی جاب ایلہ
مفصل معلوماتہ منتظر ز .

بانچہ سرائی

خانہ سررہ فقیرہ طلبہ سینی نانہ

عارف محمد غنی ملہی

باصفیہ

خلیفہ نہ دیمکدر ؟

خلیفہ برشمس منیردن تنور ایتش برقر تابنا کدر .
اوشمس کہ بیون متتاقین فیض و نجانہ غدای لازمی
بخش واحسان ایدر . بناءً علیہ قمر دہ عجمہ وظیفہ فی
یعنی پیکلری [کہ عامہ اسلامدر] تنور ایدہرک
مشیز ایلر ، شو حالہ خلیفہ بر قومک ، مثلاً عرب
ویا ترکلرک خلیفہ سی دکدر . کرہ ارضہ موجود
بتون اسلاملرک خلیفہ سیدر . چونکہ موکل حقیقی
اولان جناب پیغمبر عربلرک و یا خود ترکلرک پیغمبری
اولیوب بتون اسلاملرک ہی ذیشانی اولنجہ وکیل دہ
(خلیفہ) بتون اسلاملرک - خلافت اعتباریہ قومیت
ونسبت علاقہ لری ویریلن ایدیلہرک - خلیفہ سی اولور .

نظام شق شقہ بہ مقتدر اولامیور ایدی . پادشاہ
دیدکی کہ :

ہات طوغرو - ویلیورسکز . بو اوصافی
حائر شوق اللہدر . مشیختی اکا توجیہ ایدیمہی ؟
شوق اللہ حسنک اولماز اشارتی کورہرک :
- اقدنمز ! پادشاہمزک بوعلو عاطفہ متدارم .
لکن صحت و سہم مساعد اولمیدقندن قبول ایدہم .
شوقدرکہ پادشاہمزہ احفہان مفتیسی توصیہ ایدہم
« حسن اوت اشارتی ایتدی » نہایت ہرکس مفتیک
حقندہ حسن شہادت ایتدیلر . مشیخت پشی درحال
کیدریلیدی . شاہ ایتسی کونی ایرکن کلکی جملہ بہ
امر ایدہرک اولرینہ عودتہ اذین وردی . نظام شیخ
مرجان ایلہ برابر عودت ایتدی . یولادہ شوق اللہک
مداخلہ سینی سولیدی . مرجان مرارتلہ کولادی « محاربہ
ایستورہا . اولیہ ایسہ کندینی یک طووتسون » دیہ
سویلندی یکی شیخ الاسلام شوق اللہدن آریلیر ایکن :
مشیخت کچی افصای آمال علما اولان بر مقامہ صرف
سایہ کزده نائل اولدیغم ایچون بر بندہ کزہ دییوردی .

دیدکی کہ :

نام و فضلی تقدیر پادشاہلرک شرفیدر .
شیدیدی بہ قدر مجھولز اولان بویوک بر فاضل میدانہ
چیقدی . بودہ شیخ مرجان شیدیر . کوکلم بوذات
فانلک شیخ الاسلام اولمسی ارزو ایدر . لکن بومہم
بر مأموریت شرعیہ اولدوغندن علمانک رائتہ براقیورم .
« خاصہ شیخ شوق اللہ خطاباً » نہ دیرسکز .

شوق اللہ حسنک ایلہ سینک قوغویور کچی بر
اولماز اشارتی کورہرک !

پادشاہم مقام مشیخت بالکز علوم غربیہ بہ
مالک اولمقللہ اللہ ایدلرز . فقہ و عقائدکی علوم شرعیہ دہ
سیاستہ خرید زمان اولمق ایجاب ایدر . با خصوص
سوابق علماجہ معلوم و مشیخت نامزدلری صرہ سنہ
گلشاردن اولمسی ایجاب ایدر (حسنک بنہ یوق
اشارتی ایدوب ساغہ طوغری اولان اشارتی کورہرک)
بنابرین شیخ مرجانہ عنایت شاہانہ لری بیدریغ
بیورقللہ برابر مشیختہ بر اہلک نصیبی جا کرانہ
توصیہ ایدہم تکمیل علما شوق اللہی تصدیق ایتدیلر .

پادشاہ دیدکی کہ :

باطیلردن

ایکنجی کتاب

ابلیک و کیلی

پادشاہ دیدکی کہ :

— بو ساعتدن اعتباراً وزیر اعظم نظام الملکدر .
وکیل مطلق اولدینی جملہ کزہ اعلان ایتش اولمق
اوزرہ قیام ایدیورم .

نظام پادشاہک ایاقلرینہ قابغش ایدی . ہرکس
الرنی کوکنہ قومیش و حرمتہ باشی اکشدی . شاہ

مع التأسف او شمس منیر ایله قر تابناک آرسنه کیرن کره ارض بعض جهتلرده حسوف یامیشدر . اکر شوخائل ازاله اوله جق اولورسه حزمات ضایعه بتون منقسیبنی تنور ایدره کمرکز ره ربط ایدر . بو حائل رفیع اتمک ، معنای جلیل خلافتدن استفاضه اتمک ایچون ایرانلی و فلسلی قرده شمرنک دهایی نادره لرینه ، منسوبیت دینیہ ایجاباتنک تعلق ایندیکی نقاط اساسیہ فی فراموش ایتمه جک قدر قدر شناس اولان محترم مفکره لرینه عرض افتقار ایتملیدر . تنور ایدن قر تنور ایدره یلمک ایچون بیکلرینک معاونه محتاجدر . اکر بیکله معاونه قصور ایدرلرسه آره لرینده کی موازنت بوزیلده رق موقعلرینی محافظه ایدره مزلر . او قر (خلیفه) و طولایسیله بیکلر (اسلاملر) عدم آاده بو وارلانی کیدرلر .

خلیفه ندر ؟ خلیفه شارع حقیقینک وکیلی وبتون اسلاملرک حامیسیدر . حامی قرده ده کزده محامیسینک محافظه شنه شتاب ایدره یلمک ایچون شمندو فرودونمایه محتاجدر . بونی تدارک ایسه محملره عاندر .

خلیفه ندر ؟ خلیفه خادم شریعتدر . بتون اسلاملری بر نقطه یه ربط وجذب ایدن بر حبل قدسیدر [واعتصموا بحبل الله] اوجلی قوتلشدیرمک صیق صیق صاریلوب آریلم . آیرلق (تفرقه) نمائدر .

خلیفه ندر ؟ (المؤمنون اخوة) یعنی مؤمنلر قرده ش اولوب اونلرک اخوت ایدره لرینه قومیت ملیت هیچ برشی ایراث خلل ایدره مزل . ایشته خلیفه اوکتله واحد مبارکه نکه پدر مغویلریدر . بناء علیه بر اولادک بر پدری اولوب بر قاج پدری اولمیدینی کبی برینک پدری اولوب دیکرینک اولماقده قابل دکلدر .

خلیفه بعض مشوش دماغلرک ، منفعت برستلرک دوشوندکلری کبی دکلدر . یوقسه امویلر ، عباسیلر

حسن شاهدن اذن آلدقده سکره اوینه چکیلدی . کوله سی ایله او طهیه قیاندی بو کوله یوزی بویانمش اولان کیا بزرک ایدی حسن دبدی که :

— بحاربه باشلادی . بهرام تماماً موفق اولمادی . یاریندن اعتباراً دیکر بر قیافته کیر ، ایشک یالکنز بهرامی نظارتده طوتمقدر .

بهرام چارو یاخود شیخ مرجان خبشی شیخ الاسلام اوله مامش ایسه ده شاهک مصاحبلری صره سنه کچمش ایدی . عادتاً نظام الملکک روحی ایدی صاف وجسور ونقط علملردن محروم آدملرده کورولدیکی اوزده آلب آرسلان شیخه فوق الهاده بر انسان نظریله باقیوردی ، وجوق یرده آنک توصیه سنی کافه تدابیره ترجیح ایدردی . آلب آرسلان حسن صباحی ده آز سومیوردی ، کرک پادشاه وکرک شهزادگان حسنی یانلرندن آیرمیوردلردی . وزرا ووکلانک او وقت بر عادتلی وار ایدی که هر سه

کبی عشریت طرفکیرلکی کوده رک دوشونور و او یله محاکمه ایدرله ک صفحه ارض اسلامیه ایدر کوسه رک محته دعوت ایدر خلافتکیرلکک منفعت برستلکک مشروع بر حدی واردر . او حده منافع عمومی (اسلامیه) در . اونی تجاوز ایسه وطنه ، دینه اهانتدر .

مکتب حقوقدن :

م حایم

مقاله

خلافت کبرای اسلامیه چین حکومت مخمخه سی

و

چین مسلمانلری بر حقیقت

بو محترم صحیفه لرده چین حکومتیه چین مسلمانلرینک خلافت کبرای اسلامیه و حکومت معظله عثمانیه به قارشو اولان محبت ، ارتباطلری تعریف و تصویرک فوئنده اولدینی انظار ملنه عرض و بوندن حکومت مشروطه منک حقوق ومناسبات بین الملل دائره سنده استفاده ایشی و آنلری دخی کندیندن استفاده ایدریمسنی تکلیف ایشی و چین حکومت فخریه سیله محترم مسلمانلرینک عرش معلا خلافته قارشو اراده اتمکده اولدیلری معروض وضعت مشکوره لرندن بر چوق اداینک نامشروع بر صورتده استفاده اتمکده اولدیلری بیان صدقده محترم قائلرینک خاطر نشانیلری اولدینی اوزره شوسوزلری سولش ایدم .

« سالار تورکلری عمومیتله چالیتقان ، غیور ، و عین و متافه متحمل ، قانع ، مسافر پرور ، جسور ، نجیب بر قومدر . خطه مبارکه جازیه ایله مقام معلا خلافت کبرای زیارت ایدیلری جوقدر . حکومت مشروطه عثمانیه و خلافت قدسیت آغای اسلامیه تصویرلرک تعریفلرک فوئنده بیوک برمودت و محبتلری و ارتباطلری واردر . بوتورکلرک خلافت و حکومت مشروطه منه قارشو اولان بو ارتباطلرینک آثار باهره سندن برینی شوروکده خورشید عالم انروز

پادشاه یتشش و نادرالجمال جاریله تقدیم ایدرلردی . اوسته نظام الملکک تقدیم ایدیلکی بکری جاریه حقیقه نادیده بولور عرق قفقاس کوزلارندن ایدی . بو جاریله لرله برابر شیخ مرجان دخی جینلی بر جاریه تقدیم ایشی ایدی . بو جاریه علی العاده بر قادین اولمیبوس حسن و جلاله عرقک مستتالردن اولدقندن ماعدا بر جاریه ده نادر اجتماع ایدن منایع و معارفه مالک ایدی . چین وازی کوزلر رسملر بایسوردی . او وقت معلوم اولان بالجه آلات موسیقیه یی یک استادانه چالیوردی . بر طاقم کورله مشرقیسلر اجرا ایدردی . نادیده شرابار غریب غریب مکیف و مهیج شروبلر بایمسنی بایسوردی . ده نلر نلر ! آلب آرسلان بوقیزه مفتون اولمش ایدی مجالس خصوصیه سنده دایما جاریه نکه نشانده بولتیوردی .

شیخ الاسلام و سائر رجال علی مرانهم جاریله تقدیم ایشی و شاهک اسکی جاریلرندن بر قسمی

مشروطیت و مشروعتیک افق مبارک عثمانیده طلوعندنبیری او طرفره کیدن مکرمه ، مدینه منوره ، سوریه ، استانبول ، اناتولی سیاحلرینک بوتورکلر طرفندن بیوک حرمتلره ، معاونتلره ، نتیجه ده بیوک ثروتلره نائل اوللری و برچوکلرینک یرلی اولدق اوراده قاله لریدر . فقط سیاحلر ایچنده بوصاف و باکر محیطلن استفاده اتمک ایچون حکومت سنیه و جینلر ناماریله حرکت ایدن ساخته کارلر کورانددر . بوساخته کارلرک بر آن اول اوکی آتماز ایسه کیت کیده او محیطلری ملوث و متکدر ایدرچکلرندن شبهه یوقدر . بو سیاح مقبوللردن او سالم محیطک تظہیری و بو محیطک عرش مقدس خلافته قارشو اولان محبت و ارتباطک ادامه و تقویه و تزییدی ایچون بکرمنجی عصرک قواعد و قوانین اجتماعیسنک ایجابات ، مساعدات ، مقتضیات داخلده غیرت و فعالیتده بولغنی بر مقصد ، برغابه ، بر هدف بیلک حکومت معظله مشروطه منک و وظائف عالیه اجتماعیسندن بر بیوک وظیفه مقدسه در . بو وظیفه مقدسه اجتماعیسنک ایفانده ایسه حکومت سنیه نکه چین حکومت فخریه سیله مناسبات رسنیه سیاسییه بولغنی و بیکینه سفیر و هیئتلر و اسلام ایله مسکون ولایتلره قونلوسلر ، شهبندلر اعزام ایشیله حصول بولغنی و بوندن بیوک ارتباطلر و نتیجه لر وجوده کله چکی و بیوک عمرلر انتظاف ایدیلرچکلرک محقق اولدینی عرض و بیان حاجت یوقدر . یالکنز اعزام بیوریلرچکی سفیرلرک ، هیئتلرک ، قونلوسلرک بو معبر صحیفه لرده یازدیمنز مقاله لرده کی شرائط دائره سنده اولینی و محیطلر کوره اهل ذواتدن انتخاب ایدیلنی چیتده تعقیب ایدیلرچکلرک آمال و مقاصدک حصول پذیر اولسنک شرائطنددر .

(حکمت نومرو ۳۶)

« چین حکومتی خلافت معظله عثمانیه و احکام جلیله اسلامیه و تبعه سی بولنان مسلمانلرک حقوقه غایت رعایتکار بر حکومت فخریه در . بناء علیه بو حکومت مخمخه نکه : تبعه سی بولنان مسلمانلرک حقوق دینی و ملیه لرینه رعایتی ملنس مقام عالی خلافت و حکومتدن یازیلرچکی بر نامه هایونه اعزام بیوریلرچکی هیئته فوق الهاده صمیمیتله استقبال و قبول و حسن مقابله و معامله کوستره چکلندن شبهه من یوقدر . »

(حکمت نومرو ۳۹)

محترم حکمتک بالاده کی نسخه رنده معروض سوزلرم و تکلیفلرم مشاهدات و تجارب کبی بر اهرین قطعیه ورود اتمکده و نزد کتریده محفوظ بولمقده اولان اوراق و مکاتیب و تفرات کبی شواهد موقوفه یه مستند ایدی . بوجهلن اوباق اوزره تشرین نایتیک بکری درنده بولمقده عبدالضند

جیراق ایدلشاردی الک صکره حسن صباح دخی اوج جاریه تقدیم ایددی ، بونلردن بردانه سی هر صاحب دل از ککه کافه نسوانی اونوتدیرچق بر شی ایدی بوقیز بر خلافتدن زیاده بر پادشاه قیزینه بکزه یوردی کشمیر شالیدن معمول بول انتاریسنک بلی مرصع بر آلتون کرله حقلمش ایدی بوبل او قدر اینجه . ایدی که عاشق افتاده او میانه صارملق ایچون اختیاط لزومی توصیه ایدردی ، باش شاهانه ایدی مخمور و ایری نوری کوزلرک هر بری بیک جان حساس اولدیره جک قدر دلر باکر بیکرله محافظه اولمقده و کوزلره لطیف بر کولنک و بریسوردی ، حقیقت مقوس و کوز قاشلرک بهری بر دنیا دکردی ، واسع آیین دوز بر برون جلاله بر انتظام خیر بخشا و بریسوردی ، سیاه و آرز قیو . جق صاچلر او موزلری ستر اتمکده ، بعضی عارسز تللری رخساردن پوسه چین اولمقده و او آبنوس کبی صاچلر آره سنده کردان انجق تضاد تامک کوستره چکی بر بدیهه کبی بیاضلیله